

Vaskohászati helyzetkép privatizáció után

Exkluzív interjú Marczis Gáborné dr.-ral, az MVAE ügyvezető igazgatójával

A 21. század első évtizedének közepén már nincs olyan vaskohászati vállalat hazánkban, amely állami tulajdonban lenne. Ez a tény, meg az a körülmény, hogy lassan már a 2005. évet is magunk mögött hagyjuk, adja meg az MVAE igazgatójával készített interjú hangulatát. A beszélgetés során – amelyre 2005. november 18-án került sor – a világ, az Európai Unió és hazánk vaskohászatára jellemző tendenciákat és az MVAE-nek a privatizált hazai vaskohászatban betöltött szerepét érintettük. Az interjút dr. Verő Balázs és dr. Dobránszky János készítette. (Továbbiakban V. - D.)

V. - D.: – A világ acéltermelése már meghaladja az 1 milliárd tonnát, és a termelés várhatóan tovább növekszik. Mi a mozgatórugója ennek a növekedésnek?

M.G.-né: – Véleményem szerint a mozgatórugó a fejlődő országok, de elsősorban a kínai gazdaság és acéltermelés növekedése. A keresletnek köszönhetően a múlt évben a világ acélipara nagyon sikeres évet zárt. Nemrég vettem részt az IISI éves közgyűlésén, ahol elhangzott, hogy az elmúlt 100 évben soha nem volt olyan nagy a vaskohászat nyeresége, mint 2004-ben. Tavaly év végére a vaskohászati termékek ára igen magasra kúszott, ami mögött a nyersanyag- és energiaárak növekedése jelenik meg okként. Ebben a helyzetben a kereskedők arra számítottak, hogy az árak még tovább fognak növekedni. Ez azonban nem következett be. Ezt világosan jelzi a kereslet csökkenése (1. ábra). Az árak csökkenése egészen ez év szeptemberéig tartott, azóta stagnáló árakkal számolhatnak a piaci résztvevők.

– Az energiaárak korábbi évtizedekben is jelentős hatást gyakoroltak az acélárakra?

– Igen, hiszen ha az olaj árát és az acél árát az 1970-es évek eleje óta együttesen vizsgáljuk, akkor szoros kapcsolat ismerhető fel. Az 1975-ös és az 1982-es olajboom után az árak és a termelés is stagnált, úgy 700 millió tonna körül. A jövő acélipara számára is az energiaárak és az alapanyagárak – benne a hulladék árával – alakulása meghatározó jelentőségűek (2. ábra).

– Bár az acél legfontosabb jellemzője annak ára, térjünk vissza néhány mondat erejéig a mennyiségi oldal elemzésére!

– A világ nyersacéltermelése az utóbbi években meredeken nőtt (3. ábra). E növekedésben meghatározó Kína szerepe, a maga évi 300 millió tonna termelésével. A többi ázsiai ország növekedő termeléséről sem szabad megfeledkezni. Nagy kérdés, mi történik majd Indiában. Sok elemző már Kína fejlődéséhez hasonló változásokat prognosztizált India vaskohászatában is.

– Az elmondottak tükrében az Európai Unió acéltermelésének részaránya a világtermelésben csökkent. Milyen változásokat hozott az EU bővülése?

■ Marczis Gáborné dr.

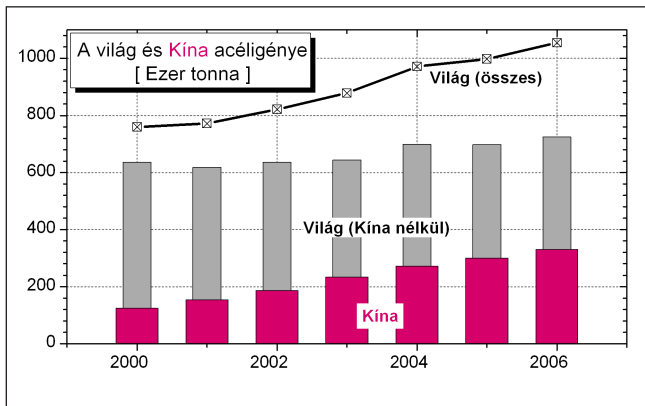
– Az Európai Unió 25 tagállamában a termelés bővülése csekély volt. Az új tagállamok jelentős részében – így hazánkban is – az elmúlt 15 évben számottevő a termelés visszaesése. A hazai számok jól ismertek. Az 1986-os közel 4 millió tonnás csúcsról napjainkban 2 millió tonnát kissé meghaladó szintre esett vissza a termelés (4. ábra). Hasonló változások következtek be a többi volt szocialista államban is. Európában az utóbbi években tehát csak szerény, mintegy 1%-os növekedés tapasztalható (1. táblázat).

– Igaz-e, hogy az Európai Unió acélipara a világ legfejlettebb acélipara?

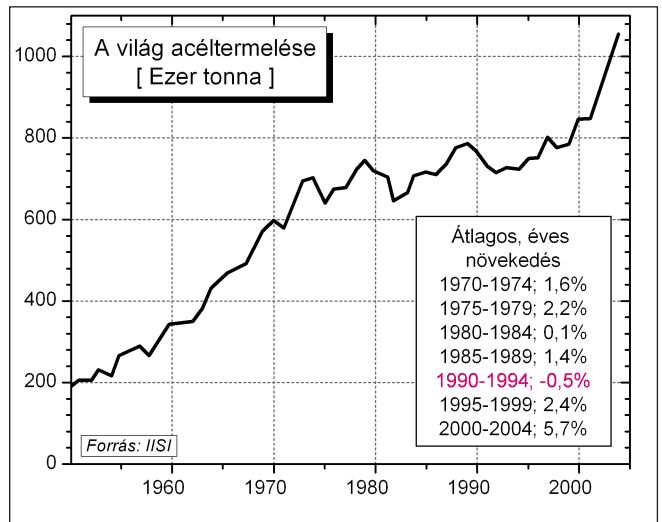
– Ilyen véleményeket tényleg lehet hallani, olvasni. Mértékadó vélemény kialakításához elemezni kellene az egyes technológiai jellemzőit. Nem vagyok benne biztos, hogy Európa minden egyes meghatározó jelentőségű technológia tekintetében az élen áll. Nemrég, pl. Koreában módomban volt látni egy olyan nyersvasgyártó üzem, amelyben az ún. FINEX-technológiával gyártanak szén és nem túl jó minőségű érc felhasználásával nyersvasat. Persze Európában is vannak korszerű üzemek. Csak a Corus-cég üzemét említem, vagy azokat az olasz üzemeket, ahol a végnélküli hengerlést már eredményesen alkalmazzák.

– Folytatódik-e az a tendencia, hogy az európai üzemek nagy konszernekbe tömörülnek és Európán kívüli üzemeket is felvásárolnak?

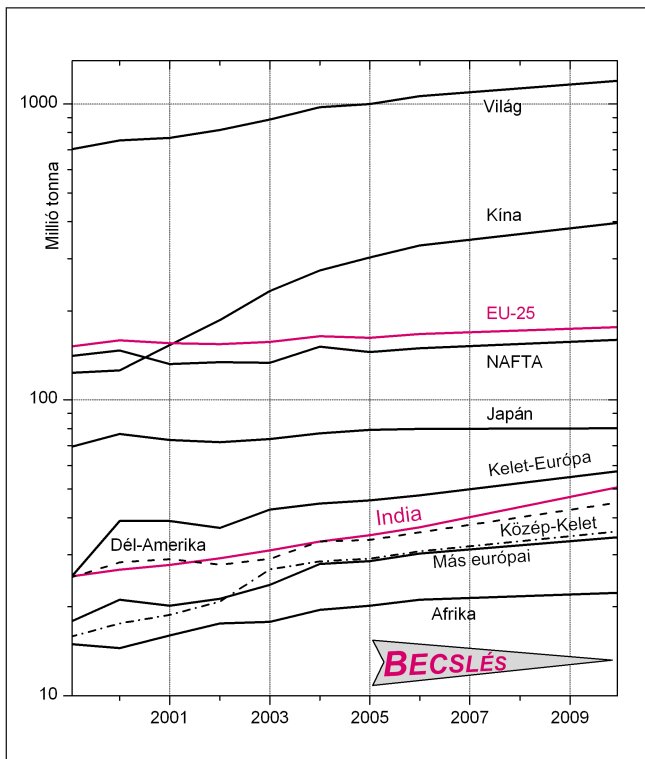
– Úgy tűnik, hogy ez a tendencia megállíthatatlan. Ez világosan látható, ha megnézzük a világ 10 legnagyobb vaskohászati konszernjét felsoroló táblázat időbeli alakulását (2. táblázat). A Mittal csoport ma már 70 millió tonnánál is több acélt gyárt évente. A nagy konszernek a válságos időszakokat – amelyek törvényszerűen sújtják időről-időre a világ vaskohászatát – köny-

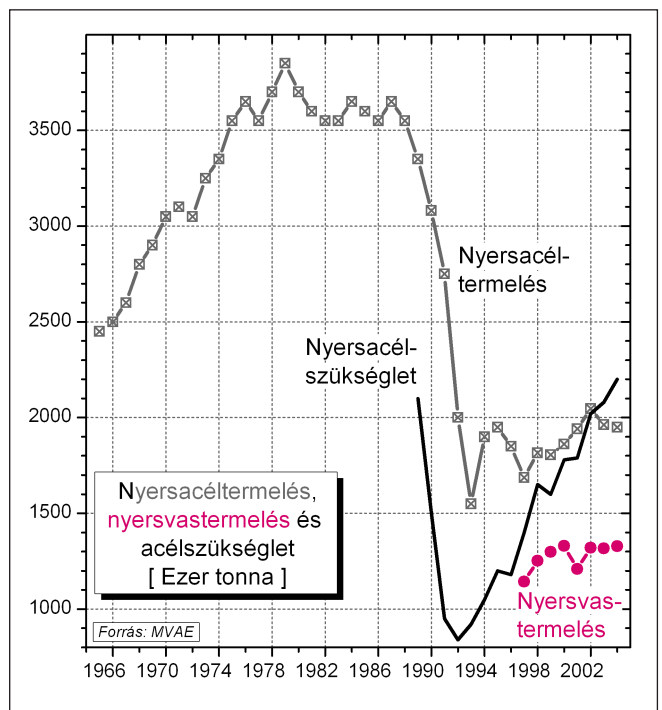
1. a. ábra. A világ és azon belül Kína nyersacéligénye

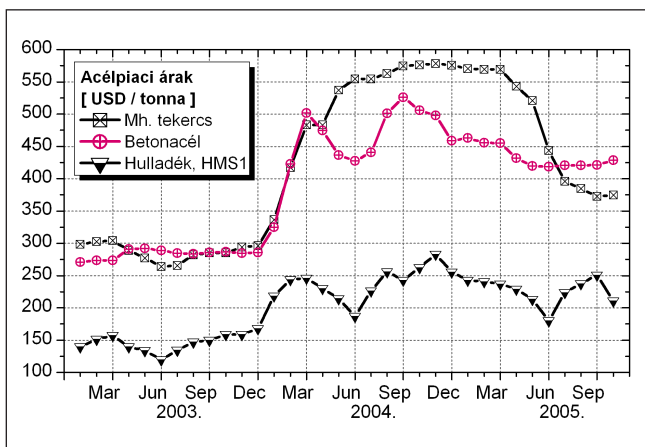
3. ábra. A világ nyersacéltermelése az utóbbi 50 évben

1. b. ábra. A világ acélfelhasználása 1999 és 2010 között

4. ábra. A hazai nyersacéltermelés és -szükséglet alakulása

2. ábra. A fontosabb acélpiaci termékek árainak alakulása

nyebben vészelhetik át. Az is megfigyelhető, hogy az európai konzerneknek más világreszekeken, így pl. Dél-Amerikában is vannak üzemek. Ezeknek az üzemeknek egyelőre csak regionális szerepük van. A nem EU-tag európai országok konzernjei is vásárolnak üzemeket Amerikában, így tett pl. a Szeversztal is.

– Mi a helyzet a vékonybramma-öntés technológiájának elterjedésével kapcsolatban?

– Ez a technológia továbbra is az érdeklődés középpontjában van. Ezt mutatja, hogy a IISI már említett közgyűlésén külön szekció foglalkozott ezzel a kérdéssel. Például az Averi cég részletesen ismertette az AST-technológiát (AST = Averi Steel Technology). Ez a technológia igen alkalmas a melegen és hidegen hengerelt szalagok közötti tartományba eső vastagságú (0,8-1,5 mm) szalagok hatékony előállítására. Az ilyen gyártósor tele-

1. táblázat. Az EU tagállamainak acéltermelése (ezer tonna)

Ssz.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005. 1-9. hó	2005. becsült
Ausztria	5 670	6 169	6 261	6 530	5 390	7 187
Belgium	10 763	11 343	11 114	11 698	7 854	10 472
Csehország	6 316	6 512	6 783	7 033	4 589	6 119
Dánia	750	392				
Finnország	3 937	4 003	4 766	4 833	3 544	4 725
Franciaország	19 395	20 261	19 758	20 770	14 508	19 344
Görögország	1 281	1 835	1 701	1 967	1 657	2 209
Hollandia	6 037	6 117	6 571	6 848	5 128	6 837
Írország	150					
Lengyelország	8 814	8 368	9 107	10 593	6 224	8 299
Lettország	515	520	520	520	389	519
Luxemburg	2 725	2 734	2 675	2 684	1 496	1 995
MAGYARORSZÁG	1 956	2 052	1 989	1 952	1 411	1 881
Nagy-Britannia	13 584	11 684	13 128	13 766	9 908	13 211
Németország	44 803	45 014	44 609	46 374	33 320	44 427
Olaszország	26 461	25 947	26 832	28 477	21 650	28 867
Portugália	727	799	722	720	530	707
Spanyolország	16 504	16 408	16 287	17 684	13 408	17 877
Svédország	5 520	5 754	5 678	5 949	4 278	5 704
Szlovákia	3 989	4 275	4 588	4 454	3 296	4 395
Szlovénia	462	481	541	566	432	576
Összesen	180 561	180 688	183 832	193 417	139 013	185 351

2. táblázat. A világ 10 legnagyobb acélgyártójának termelési adatai

	2004.	2003.	2002.	2001.
Arcelor	46 900	42 800	44 000	43 100
Mittal	42 071	27 446	24 547	18 675
Nippon Steel	32 400	31 300	29 800	26 200
JFE Steel	31 600	30 200	28 900	
POSCO	30 200	28 900	28 100	27 800
Sanghai Baosteel	21 400	19 900	19 500	19 100
US Steel	20 800	17 900	14 400	12 800
Corus	19 000	19 100	16 800	18 100
Nucor	17 900	15 800	12 400	11 200
ThyssenKrupp	17 600	16 100	16 400	16 200

pítési hossza lényegesen rövidebb, mint a hagyományos technológián alapulóé, kb. 80 m, és a beruházási költség is kisebb.

– Végül is mennyi az Európai Unió acéltermelése?

– A 15-öké nem érte el a 170 millió tonnát, és csak csekély mértékben növekszik. A 10-ek csatlakozása után ez az érték 193 millió tonnára növekedett csak, hiszen a csatlakozás időpontjában ezeknek az országoknak az acélipara már lényegesen kisebb kapacitású volt és kevesebbet termelt, mint a 90-es évek elején, amint arra már utaltam. A termelés abszolút értékénél talán még jellemzőbb az egy főre jutó acéltermelés. Erre az alábbi adatok szolgálnak felvilágosítással (3-5. táblázat).

– Az EU új tagállamokkal való bővülése hogyan hatott az export/import viszonyra?

– A régi tagországoknak az a félelme, hogy a csatlakozás után felborul a korábbi egyensúly, nem igazolódott be. Ennek az évnél az elején valóban volt egy időszak, amikor az új tagországokból jelentős volt az export a régiókba, ez a helyzet az év második felére alapvetően megváltozott, és az export/import arány ki-

3. táblázat. Az országok sorrendje az acélgártás terén

	2004.		2003.	
	Helyezés	Mt	Helyezés	Mt
Kína	1.	272,5	1.	222,4
Japán	2.	112,7	2.	110,5
USA	3.	98,9	3.	93,7
Oroszország	4.	65,6	4.	61,5
Dél-Korea	5.	47,5	5.	46,3
Németország	6.	46,4	6.	44,8
Ukrajna	7.	38,7	7.	36,9
Brazília	8.	32,9	9.	31,1
India	9.	32,6	8.	31,8
Olaszország	10.	28,4	10.	26,8
Franciaország	11.	20,8	11.	19,8
Törökország	12.	20,5	13.	18,3
Taiwan	13.	19,5	12.	18,8
Spanyolország	14.	17,7	14.	16,5
Mexikó	15.	16,7	16.	15,2
Kanada	16.	16,3	15.	15,9
Nagy-Britannia	17.	13,8	17.	13,3
Belgium	18.	11,7	18.	11,1
Lengyelország	19.	10,6	20.	9,1
Dél-Afrika	20.	9,5	19.	9,5
Irán	21.	8,7	21.	7,9
Ausztrália	22.	7,4	22.	7,5
Csehország	23.	7,0	23.	6,8
Hollandia	24.	6,8	24.	6,6
Ausztria	25.	6,5	25.	6,3
Románia	26.	6,0	27.	5,7
Svédország	27.	6,0	26.	5,7
Kazahsztán	28.	5,4	29.	4,9
Argentína	29.	5,1	28.	5,0
Finnország	30.	4,8	30.	4,8
Egyiptom	31.	4,8	32.	4,4
Venezuela	32.	4,6	35.	3,9
Thaiföld	33.	4,5	36.	3,6
Szlovákia	34.	4,5	31.	4,6
Malajzia	35.	4,0	33.	4,0
Szaúd-Arábia	36.	3,9	34.	3,9
Indonézia	37.	2,8	39.	2,0
Luxemburg	38.	2,7	37.	2,7
Bulgária	39.	2,4	38.	2,3
Görögország	40.	2,0	41.	1,7
MAGYARORSZÁG	41.	2,0	40.	2,0
Egyéb országok együtt		21,4		19,7
Összesen		1056,7		969,3

egyenlítődt. A félelem alapja a volt szocialista országok vaskohászatának többletkapacitása. és az erre az ágazatra is jellemző alacsony bérszínvonal volt. A kapacitások leépítésével azonban ez a félelem lényegében megalapozatlanná vált (5. ábra).

– További kérdésként vetődhet fel, hogy a 15-ök, majd a 25-ök vaskohászati vállalataiban van-e állami tulajdonrész?

– Nincsenek konkrét adataim, de úgy hallottam, hogy Finnországban van ilyen vállalat, és a Vestalpine-ban is volt állami tulajdonrész. Az osztrákok azonban tőlünk teljesen eltérő utat választottak. A szerkezetváltás nem volt olyan radikális, mint a környező volt szocialista országokban. Az osztrákok a nagy hozzáadott értékű ter-

4. táblázat. A világ fontosabb régióinak egy főre jutó acélfelhasználása

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
EU-15	343	385	425	408	425	409	402	404	417
EU-25	321	360	394	378	396	382	379	382	400
Magyarország	143	168	188	193	207	214	229	242	242
USA	452	463	500	469	484	402	410	362	419
Afrika	28	32	31	30	30	34	38	37	38
Emírátságok	430	470	577	711	631	738	902	1086	1255
Kína	92	93	99	108	109	133	160	199	230
Japán	671	678	574	561	627	592	578	599	629
Szingapúr	1328	1480	1230	938	928	859	907	870	949
India	29	28	28	30	30	30	32	33	35
Világátlag	136	144	140	141	149	149	157	166	181

5. táblázat. Az acéltermelés megoszlása a világ fontosabb régiói között

	Termelés	Felhasználás
EU (15 régi tagállam)	15,9%	15,1%
EU (10 új tagállam)	2,4%	2,1%
Európa egyéb	3,1%	2,7%
FÁK	10,7%	5,4%
Észak-Amerika	12,5%	15,3%
Dél- és Közép-Amerika	4,5%	3,4%
Ausztrália és Új-Zéland	0,8%	0,8%
Kína	25,8%	27,5%
Japán	10,7%	7,9%
Ázsia egyéb	10,7%	15,0%
Afrika	1,6%	1,9%
Közép-Kelet	1,3%	2,9%

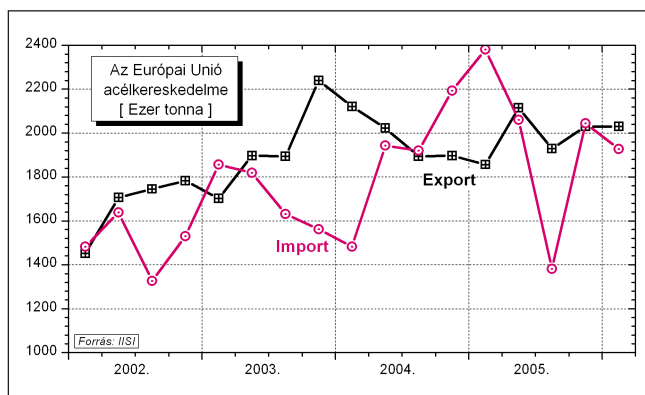
mékek gyártására álltak rá: jellemző példa erre a nagysebességű vonatok pályájához szükséges sínek és egyéb elemek gyártása. A nagy multinacionális cégekben értelemszerűen nincs állami tulajdonrész.

– Az Európai Unión belül ennek a szektornak milyen a kapcsolata a brüsszeli adminisztrációval? Hogyan tudja érdekeit érvényesíteni?

– Európa vaskohászati szakmai szövetsége az Eurofer. Ennek most már az MVAE is rendes tagja. Ez a szervezet egyre inkább hallatja hangját, és kemény lobbitevékenységet végez. Ennek eredményét még nem látni, de igen komoly háttérszervező tevékenységet folytat. Ezt onnan érzékelhetjük, hogy az Eurofer a legváltozatosabb kérésekkel és kérdésekkel fordul hozzánk, míg korábban szinte csak az exportadatokra voltak kíváncsiak. A lobbitevékenységet úgy szervezik, hogy amennyiben valamelyik kérdésben egyet tudunk érteni az Eurofer álláspontjával, akkor azt minden fórumon egységesen képviseljük, ha pedig nem, akkor ennek okát tárjuk eléjük. Ezen túlmenően arra is kérnek bennünket, hogy itthon informáljuk és befolyásoljuk azokat a kollégákat, akik nemzetközi szervezetekben képviselik hazánkat. Gondolok itt például az OECD-re, mivel felvetődött, hogy az OECD-n belül létre kellene hozni egy acéliparral foglalkozó bizottságot. Rövidesen megválasztják a bizottság elnökét, és a mi véleményünket is kikérték. Célszerű lenne, ha a bizottság elnöke teljesen pártatlan lenne. Természetesen, ebben a kérdésben az Eurofer is hallatja hangját.

– Mindazokból, amit elmondott, úgy tűnik, az Eurofer igyekszik megőrizni önállóságát.

– Igen, ez így van. Az Eurofer megmarad szigorúan szakmai

5. ábra. Az EU összesített exportja és importja

szervezetnek, és a politikától igyekszik távol tartani magát.

– Annak számára, aki nem részese közvetlenül a nagy nemzetközi szervezetek munkájának, nehezen tudja azonosítani ezek tevékenységi és hatáskörét. Mennyire kialakult e szervezetek működési köre, egymáshoz való viszonya?

– Alapvetően világos a struktúra, de bizonyos elmozdulások mégis tapasztalhatók. Például az IISI most hoz létre Ázsiában egy irodát, meg Kína irányába is nyit, pontosan azért, hogy világosabban lehessen látni a folyamatokat. Ezek között a nagy szervezetek között, mint az IISI, az OECD, az Eurofer, az IMU stb. széleskörű kapcsolatrendszer van. Ez érthető, hiszen az Eurofer az európai acélipar szakmai szervezete, és Európa acélipara a világ acéliparának jelentős tényezője. Az IISI-nek mint a világ acélipara szakmai szervezetének az európai érdekeket is szem előtt kell tartania. Jelenleg például mindkét szervezetnek ugyanaz az elnöke. Az IISI-nek egyébként 61 ország a tagja. Ez a szervezet a tagországok acéliparának összefogója a fenntartható fejlődés követelményrendszerének kutatásával. Évente új projekteket fogalmaznak meg, ezeket alkalmi munkacsoportok dolgozzák ki. Foglalkoztak Kína acéliparának fejlődésével, az autóiparnak az acéliparral szemben támasztott igényeivel stb., de foglalkoztak a munkabiztonság kérdésével is. Új jelszökeként fogalmazódott meg, hogy tegyük első helyre az embert magát.

Kiegészítésként hadd említsem meg, hogy a volt FÁK országoknak is van szövetsége (IMU – International Metallurgical Union), melynek szintén társult tagja vagyunk. Mi tavaly óta vagyunk kapcsolatban e szervezettel (6. ábra). Az információcserén alapuló együttműködés mindkét fél számára igen hasznos. Ennek a szervezetnek országok, cégek, sőt magánszemélyek is tagjai lehetnek.

– A nemzetközi szervezetek ülésein nyilván a világ acéliparának vezető munkatársai is jelen vannak. Milyen a közhangulat ezeken az üléseken: optimista vagy pesszimista?

– Inkább optimista, sőt – határozottan mondhatom – optimista. Ennek az optimizmusnak az az alapvető forrása, hogy az acél szinte 100%-os mértékben újrahasznosítható, és egy-egy acéltermék fajlagos fejlesztési költsége viszonylag kicsi. A modern acélok számos területen sikerrel veszik fel a versenyt a konkurens szerkezeti anyagokkal, legyenek ezek keramikus, polimer vagy társított anyagok. Az acél mint szerkezeti anyag minden bizonnyal a jövőben is meghatározó jelentőségű lesz. Ez az optimizmus alapja.

– A világ és Európa acéliparának helyzetelemzése után térjünk rá a hazai helyzetre. Mi jellemezte az elmúlt egy-két évben hazánk acéliparát?

– Korábban egy kördiagramban ábrázoltuk a privatizált vállalatok arányát vaskohászatunk egészén belül. Ma ez egy teli kör: hazánkban nincs állami tulajdonú vállalat a vaskohászatban. Most már csak azt vizsgálhatjuk, hogyan alakul a hazai és a külföldi tulajdon aránya. Azt mondhatjuk, hogy külföldi kézben lévő vállalatok adják a hazai termelés 90%-át, és 10% marad a magyar tulajdonosoknak. A külföldi tulajdonú vállalatok között a Dunafer Rt. a maga 1,6 milliós tonnás termelésével meghatározó. Az ózdi üzemek német illetve ukrán tulajdonban vannak, ukrán kézbe került a DAM és a Lőrinci Hengermű is. Jelentős hazai tulajdonost csak a SAC, illetve a SILCO Rt. képvisel, amelyek a CH Rt.-vel együtt magánszemélyek tulajdonát képezik. A DAM-ban is folyamatos a termelés, lassan vissza tudják szerezni a korábbi megrendelőiket. A termelést azonban feltétlenül fel kell futtatni, mert a jelenlegi szinten nem lehet nyereséges. Ha már az Európai Unióról beszélgettünk, megemlítem, hogy a SILCO Rt.-ben gyártják az euróhoz az alapanyagot.

– Az MVAE-ből nézve hogyan ítélték meg a Dunafer Rt. helyzetét a privatizáció után?

– Privatizáció nélkül a Vasmű már nem lenne működtethető. Lényeges változást nem észlelünk, hiszen a Dunafer-csoport vállalatai továbbra is tagjai maradtak az MVAE-nek. Amennyiben a visszaolvadási folyamat tovább tart, az érzékenyen érinthet bennünket. Az ukrán tulajdonosok láthatóan újra egy egységes, nagy szervezetben gondolkodnak.

A Steel Times-ban egyébként rövidesen riportsorozat jelenik meg a hazai vaskohászat helyzetéről. Érdeklődéssel várom, hogy a külföldiek milyen helyzetképet rajzolnak fel vaskohászatunkról.

– Az új tulajdonosok vannak-e olyan tőke birtokában, amely a feltétlenül szükséges fejlesztésekhez fedezetet nyújt?

– Reméljük. Erre vonatkozó közvetlen információval természetesen nem rendelkezünk.

– A privatizáció érezteti-e hatását vaskohászatunk globális mutatóiban, például az export/import arány változásában?

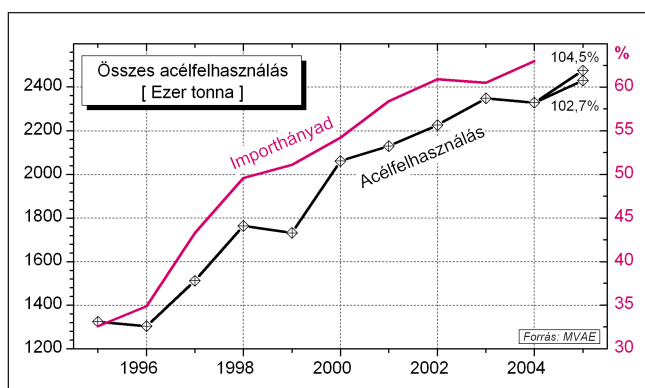
– Hazánkban az acélfelhasználás évről évre nő. Jelenleg ez az érték 220 kg/fő/év. Ha az export/import arány alakulását nézzük, azt láthatjuk, hogy az import drasztikusan nőtt, ma már a felhasználás több mint 60%-a import, az export is nőtt, de kisebb mértékben (7. ábra). Ebből látszik a szaldó. Sajnos, nettó importőrök vagyunk. Ennek két oka van: egyes termékek, főleg a nehezebb termékek esetén egyáltalán nincs hazai gyártás, másrészt a környező országokból bizonyos termékek alacsonyabb áron szerezhetők be. Nem csak az EU-n kívüli országok jelennek meg termékekkel a hazai piacon, hanem a szlovák, a cseh és a lengyel vállalatok is. Az utóbbiak még mind a mai napig állami támogatásban részesülnek, részesülhetnek. Az állami támogatás jogosságát az EU felülvizsgálja, és a nem megállapodás szerint felhasznált támogatást visszafizettetheti. Ez azonban adott pillanatban az állami támogatásban nem részesülő vállalatokon nem segít. Ezzel éveket nyerhettek. A magyar kormány 1996-tól kezdve a hazai vaskohászatnak támogatást nem nyújt. Még a támogatás lehetőségét sem vállalta fel.

– Az export/import alakulással kapcsolatban felvetődik a kérdés, hogy a rendelkezésre álló adatok mennyire hitelesek. A statisztikai adatok visszatükrözik-e az importban az EU-csatlakozás utáni időszakban bekövetkezett változásokat?

– Igen, bizonyos tendenciák megfigyelhetők, de igazán az az információ érdekes, ami arra vonatkozik, hogy hogyan játsszák ki a vámtarifaszámokat. Például gyakran megfigyelhető, hogy vala-

6. ábra. Az MVAE IMU-tagságát igazoló okirat

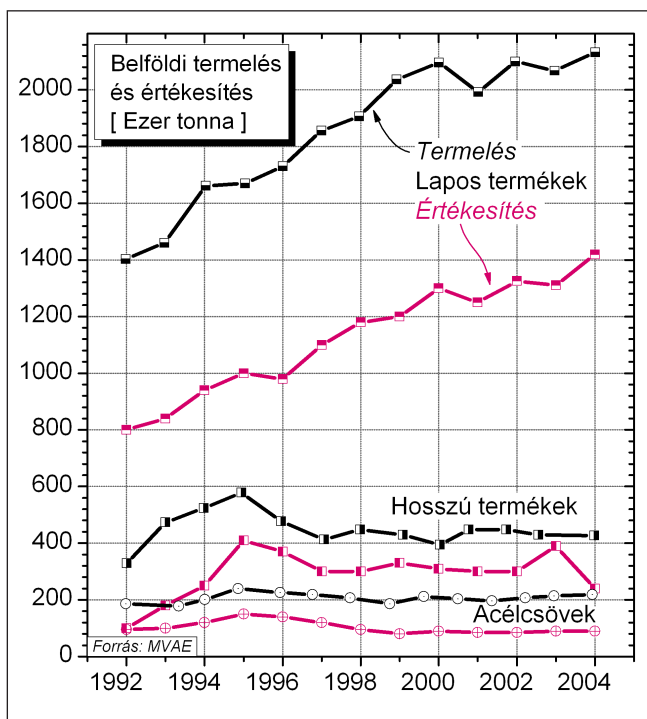
7. ábra. A hazai acélfelhasználás és annak importhányada

mely nem vámköteles tarifaszámú termék esetén hirtelen megnövekszik az import. Ilyet tapasztaltunk a csöveknél, a húzott termékeknél (8. ábra). Ezekben az ügyekben többször el is jártunk. Ilyen trükkökkel elsősorban a kereskedők élnek. Mi ezekben az ügyekben a termelő vállalatok érdekében járunk el. Részben ilyen problémák miatt ment csődbe a Csepeli Acélcső Kft.

– Három évvel ezelőtt találkoztunk itt, ugyanebben a szobában. Akkor nevezték ki az MVAE igazgatójává. Olcsó riporterri fogás lenne, ha most arról kérdezném, hogyan teljesültek elképzelései, tervei. Az akkor még csak nagy vonalakban kirajzolódó jövőkép bizonytalansága az MVAE lehetőségeit is behatárolja. Ezért csak azt kérdezem, hogyan alakult az MVAE helyzete és szerepe az elmúlt időszakban? Hol találják meg az egyesülés tagvállalatai azokat a pontokat, amelyek egy ilyen egyesülés létét megalapozzák és indokolják?

– Az igaz, hogy a tulajdonosok változtak, de maguk a vállalatok megmaradtak. Az MVAE a vállalatok szakmai, gazdasági érdekvédelmi társulása. Természetesen, ha változik a tulajdonos, a legrövidebb időn belül igyekszem felvenni vele a kapcsolatot. Igyekszem meggyőzni őket, hogy továbbra is tagvállalatunk maradjon, bemutatva azt, hogy mit is tudunk nekik nyújtani. Taglétszámunk csak abban az esetben csökkent, ha valamelyik vállalat megszűnt, vagy beolvadt egy nagyobb szervezetbe. Ez utóbbi főleg a Dunafer vállalatcsoport tagjaira jellemző.

– Hogyan tudják a külföldi első számú vezető vállalatukat képviselni az igazgatótanács ülésén?

■ 8. ábra. A hazai acéltermelés és felhasználás megoszlása

– Két lehetőség van: vagy tolmáccsal jön a külföldi származású vezérigazgató, vagy magyarul tudó meghatalmazott úttjár képviselhetik magukat. Mindkét esetre volt már példa.

– *Hogyan alakul az MVAE költségvetése?*

– Költségvetésünket csupán részben fedezik a tagvállalati befizetések, a többit egyéb csatornákon keresztül kell biztosítanunk, például bérleti díjakból. A kiadási oldalon pedig erősen vissza kellett fogni magunkat, különösen a bérköltségek tekintetében. Az igazgatótanács döntésének megfelelően létszámunk is redukálódott. Jelenleg 15 fő dolgozik nálunk. Az MVAE alapításától, 1968-tól 1980-ig a vaskohászati vállalatok számára a tagság kötelező volt, azóta már önkéntes a csatlakozás. Az erős létszámcsökkenést csak úgy tudtuk ellensúlyozni, hogy kihasználjuk az informatikai fejlődés nyújtotta lehetőségeket: éppen most szeretnénk nagyobb, gyorsabb számítógépekre kicserélni a régiakat.

– *A három évvel ezelőtti tervek egyik lényeges eleme éppen ez volt.*

– Igen, akkor még alig volt számítógép az egyesülésben. E váltás nélkül életképtelenek lennénk. A hazai és külföldi cégekkel és intézményekkel máshogyan nem képzelhető el a kommunikáció. A technika fejlesztése mellett a személyi állomány fejlesztésére is gondolni kell, szeretnék egy-két fiatal, nyelveket tudó szakembert megnyerni e munkának.

– *Az MVAE a külföldi és hazai vaskohászati információkat megismeri. Ezekből az információkból milyen jövőkép rajzolódik ki a 2 millió tonnás termelésű hazai vaskohászatra nézve?*

– A mi 2 millió tonnás termelésünk a globalizált világban természetesen meghatározó jelentőségű nem lehet. A Dunaferri Rt. jelenlegi 1,6 millió tonnás, vagy a tervezett 2 millió tonnás termelése az új tulajdonosi struktúra révén beépülhet egy, már számottevő súlyú rendszerbe. A kicsiknek pedig a piaci résekben kell megtalálni fennmaradásuk zálogát. Meg is találják. Ezt külföldi példák is bizonyítják. De ilyen stratégiát folytat Ózd a betonacél-gyártással, vagy a

Drótművek a pászmagyártással. E rések megtalálásában egyesülésünk is segítséget tud nyújtani. Más cégekkel való kapcsolatfelvételben is eredményesen segíthetünk, pl. a kamarákon keresztül.

– *Ez utóbbi megjegyzése arra utal, hogy az állami és egyéb szervezetek elismerik az MVAE tevékenységét.*

– Igen, bár az utóbbi időben ezt nem nagyon hangsúlyozzuk és a sajtóban is kevesebbet szerepelünk. Néha azonban úgy érezzük, hogy tudásunkat, adatbázisunkat állami szerveink, vállalatunk nem tudják teljes mértékben hasznosítani. Főleg az adatbázisok használata bizonyos előzetes ráfordítást igényel, és azok az elsőszámú vezetők, akiknek belépési joguk van ezekbe az adatbázisokba, nagy fokú leterheltségük folytán nem tudják ezt a felkészülési munkát befektetni. Így adatbankjainkat főleg kereskedőink, esetenként pedig külföldi befektetők veszik igénybe.

– *A privatizáció utáni helyzetben mi az MVAE perspektívája?*

– Alapvető feladatunk lesz a nemzetközi követelményeknek való megfelelés. Hazai szerveink is egyre újabb adatszolgáltatási formákat követelnek meg, most dolgozunk például a látszólagos acélfelhasználás újonnan bevezetett számítási módszerének adaptálásán. Fontos lenne, hogy elnöki posztunkat újra betöltsék. Jelenleg csak elnökhelyettesünk van, Szalai József úr személyében. Gondunk az, hogy egy nemzeti szövetség élén magyar embernek kellene állni. A korábbi gyakorlat pedig többnyire az volt, hogy valamelyik tagvállalat első embere volt az MVAE elnöke. Mivel a Dunaferri Rt. ukrán tulajdonba került, így ez a két szempont ellentétes követelményt támaszt. Keressük a kompromisszumos megoldást.

– *A világ, az Európai Unió és hazánk vaskohászatának áttekintése után azt érezhetjük, hogy századunk első évtizedének közepére – ha súlyos áldozatok árán is –, a vaskohászat az ipari szektor meghatározó szereplője maradhat. Reméljük, hogy a hazai vaskohászat, és vele együtt az MVAE megtalálja saját helyét. Úgy ítéljük meg, hogy az MVAE elsősorban a hazai vaskohászatnak a nemzetközi szervezetekkel való kapcsolattartásban nyújthat alapvető segítséget, és kohász szakembereink bizton számíthatnak az MVAE által nyújtott információk hitelességére. Lapunk olvasói és az egyesület tagjai nevében ehhez a munkához kívánunk további sikereket, és reméljük, hogy a 2006. év végén esedékes szokásos interjúban a hazai vaskohászat és az MVAE tevékenységének további stabilizálódásáról, újabb eredményeiről hallhatunk majd Öntől.*

V. D.: – *Köszönjük az interjút!*

